

Speciale kwalificatie in de neuromyologie

Het bestuur van de Nederlandse Vereniging voor Neurologie heeft, gehoord het Consilium Neurologicum, met instemming kennisgenomen van de voorstellen tot een speciale kwalificatie op het gebied van neuromusculaire ziekten zoals deze zijn geformuleerd door het Spierziekten Centrum Nederland.

1. Definitie

De neuromyologie is het onderdeel van de Neurologie dat zich bezighoudt met de diagnostiek en zorg voor patiënten (volwassenen en kinderen) met neuromusculaire ziekten.

2. Inleiding

Neuromusculaire ziekten (spierziekten) zijn aandoeningen van perifere motorische neuronen, van het perifere zenuwstelsel en van de dwarsgestreepte (skelet)spieren. Nederland telt naar schatting 200.000 patiënten met een neuromusculaire ziekte. Er zijn meer dan 600 verschillende ziektebeelden beschreven. Vele hiervan zijn zeldzaam. Zeldzame neuromusculaire ziekten behoeven door hun veelal erfelijke karakter zorgvuldige diagnostiek ten einde erfelijkheidsadvisering mogelijk te maken. Het diagnosticeren, adviseren en behandelen van een aanzienlijk deel van de patiënten met een neuromusculaire ziekte vergt specifieke kennis. In de meeste academische centra is een beperkt aantal neurologen met bijzondere kennis van neuromusculaire aandoeningen werkzaam. Continuïteit en kwaliteit van de zorg voor patiënten met neuromusculaire ziekte, alsmede het patiëntgebonden onderzoek en het onderwijs op dit gebied zijn afhankelijk van voldoende kritische massa. Gezien de prevalentie van de totale groep neuromusculaire patiënten worden ook niet-academische opleidingen neurologie en grote neurologische afdelingen zonder opleidingsbevoegdheid regelmatig met neuromusculaire problematiek geconfronteerd, waardoor behoefte ontstaat aan nadere scholing in de neuromyologie. Dit sluit volledig aan bij de tendens om binnen afdelingen/maatschappen accenten met betrekking tot specifieke belangstellingsgebieden in het moederspecialisme neurologie aan te brengen.

3. Doelstelling

Doelstelling van deze speciale kwalificatie is het opleiden van getalenteerde en gemotiveerde jonge neuromyologen om zo te komen tot een kwaliteitsverbetering van de patiëntenzorg op het gebied van neuromusculaire ziekten en van het onderzoek binnen het Spierziekten Centrum Nederland.

4. Eisen voor speciale kwalificatie in de neuromyologie

A. Eisen met betrekking tot de opleiding

A1. Vooropleiding en ervaring

De speciale kwalificatie in de neuromyologie kan uitsluitend worden aangeboden aan en gevolgd door neurologen en valt derhalve buiten de reguliere opleiding in de neurologie. De scholing tot neuromyoloog vindt doorgaans plaats door middel van een spierziekten fellowship. Kandidaten dienen aantoonbaar belangstelling te hebben voor spierziekten en ambitie te hebben om daar in de

toekomst verder mee te gaan. Dit moet uit het curriculum blijken (bijv. artikel, verdiepingsstage, promotieonderzoek).

Kandidaten kunnen zich aanmelden voor het fellowship vanaf 1 jaar voor afronding van de opleiding neurologie tot 3 jaar na afronding van de opleiding neurologie.

A2. Duur

De gekozen kandidaat moet binnen 1 jaar na toekenning starten met het fellowship. De duur van de speciale kwalificatie in de neuromyologie bedraagt 1 jaar.

A3. Voltijd-deeltijd

De aanstelling van de spierziekten fellow is tussen de 0.8 – 1.0 fte gedurende 1 jaar. De opleiding dient ononderbroken te worden gevolgd.

A4. Structurering

Het spierziekten fellowship is bedoeld als verdiepend voor wat betreft kennis en vaardigheden en moet als zodanig zichtbaar onderscheidend zijn van de etalagestage zoals die binnen de opleiding neurologie gevolgd kan worden. De periode waarin het fellowship zal worden gevolgd dient daarom aantoonbaar te worden besteed aan verdieping wat betreft de kennis en vaardigheden van neuromusculaire ziekten. Dit betreft onder andere ook neuromusculaire ziekten op de kinderleeftijd, revalidatiegeneeskunde en klinische genetica (counseling).

Het scholingsprogramma dient de volgende onderdelen te omvatten:

- Opdoen van kennis in en ervaring met neuromusculaire diagnostiek (volwassenen en kinderen). Tijdens de opleiding dienen tenminste 100 nieuwe patiënten met neuromusculaire problematiek met voldoende variatie worden gezien.
- Opdoen van kennis in en ervaring met specifieke neuromusculaire diagnostische technieken (zoals elektrofysiologische technieken, beoordeling spier- en zenuwbiopten, beeldvorming skeletmusculatuur, interpretatie van uitslagen van genetisch onderzoek).
- Opdoen van ervaring met specifieke neuromusculaire curatieve en symptomatische behandelingsmogelijkheden. Dit betreft zowel medicamenteuze behandeling als behandeling door een revalidatieteam. Dit gebeurt ten dele door het vervolgen van patiënten met een medicamenteus behandelbare aandoening (zoals inflammatoire myopathieën en myasthenia gravis). Daarnaast dient de fellow een aantal keren een spreekuur van een neuromusculair revalidatiearts bij te wonen, bij voorkeur aangevuld door multidisciplinair overleg.
- Een nader overeen te komen deel van het programma kan aan een andere vorm van scholing worden besteed (onder meer participeren in wetenschappelijk onderzoek, klinische genetica/moleculaire genetica/kinderneuromusculaire ziekten).
- De specifieke expertise en werkwijzen kunnen per spierziekten centrum verschillen. Het strekt daarom sterk tot de aanbeveling dat het spierziekten fellowship niet alleen in het 'eigen spierziekten centrum', maar ook gedeeltelijk in één van de andere spierziekten centra wordt gevolgd.
- Bijwonen van de bijeenkomsten van de Belgische-Nederlandse studieclub.
- Gedurende het fellowship wordt voorts actief meegewerkt aan minimaal één activiteit van het Spierziekten Centrum Nederland (website, symposium, retraite, richtlijn).
- Bijwonen van een internationaal congres of summer school, bijv. World Muscle Society congres + pre-congres teaching course, Peripheral Nerve Society congres, International Congress on Neuromuscular Diseases + pre-congres teaching course, Institute of myology summer school etc.
- Het schrijven van een artikel, presenteren van een poster of geven van een presentatie op een (inter)nationaal symposium.
- Het bijwonen van het Boerhaave symposium neuromusculaire aandoeningen.

- De kwaliteit van de aangeboden scholing in de neuromyologie valt onder de verantwoordelijkheid van de opleider van de neuromusculaire opleidingsinrichting.

A5. Salariëring

Het Prinses Beatrix Spierfonds stelt een toelage van € 90.000,- beschikbaar voor de 1-jarige fellowplaats op basis van 1 fte.

B. Eisen met betrekking tot de opleider

B1.

Voor de erkenning als opleider in de neuromyologie is vereist dat de specialist tenminste vijf jaar betrokken is geweest bij, en daardoor ruime ervaring heeft in, de diagnostiek en behandeling van patiënten met neuromusculaire ziekten.

Tevens dient de opleider bewezen voortdurende belangstelling voor wetenschappelijk onderzoek te hebben, met name op neuromusculair gebied, onder meer blijkend uit publicaties en voordrachten. Naast de opleider dient nog tenminste één ander staflid in bijzondere mate betrokken te zijn en daardoor ruime ervaring te hebben in de diagnostiek, behandeling en begeleiding van neuromusculaire patiënten.

B2.

De erkenning als opleider voor de neuromyologie kan slechts worden gegeven indien tevens de inrichting wordt erkend als opleidingsinrichting voor de neuromyologie.

B3.

De erkenning als opleider wordt verleend voor een periode van telkens vijf jaar en uiterlijk tot de datum waarop de opleider met pensioen gaat.

B4.

De erkenning van een neuromusculaire opleidingsinrichting en de erkenning tot opleider in de neuromyologie worden verleend door het bestuur van de Nederlandse Vereniging van Neurologie, gehoord de beoordelingscommissie 'speciale kwalificatie in de neuromyologie'.

C. Eisen met betrekking tot de opleidingsinrichting

C1.

Aan de inrichting moet een spierziektencentrum verbonden zijn. In dit centrum dienen jaarlijks tenminste 500 nieuwe patiënten met neuromusculaire problematiek met voldoende variatie te worden beoordeeld.

Binnen de inrichting moet het centrum kunnen samenwerken met:

- Een neuropatholoog met deskundigheid op het gebied van afwijkingen van de dwarsgestreepte musculatuur en zenuwen; deze neuropatholoog en het hem ter beschikking staande laboratorium moeten vertrouwd zijn met alle moderne technieken ter beoordeling van spier- en zenuwbipten, zoals enzymhistochemie, immunocytochemie, electronenmicroscopie.
- Een afdeling kinderneurologie met ruime ervaring aangaande de diagnostiek en behandeling van patiëntjes met neuromusculaire ziekten.
- Een afdeling klinische genetica met ruime ervaring ten aanzien van het verstrekken van erfelijkheidsadviezen aan patiënten met neuromusculaire ziekten en aan familieleden van neuromusculaire ziekten patiënten.

- Een afdeling revalidatie met ruime ervaring ten aanzien van de behandeling van patiënten met neuromusculaire ziekten.
- Een afdeling klinische neurofysiologie met speciale aandacht en faciliteiten voor het onderzoek van neuromusculaire ziekten.

N.B. Opleidingsinstituten zijn virtueel, hetgeen impliceert dat twee ziekenhuizen één opleidingsinstituut kunnen vormen.

5. Aanmelding fellowship

Kandidaten kunnen zich aanmelden voor het fellowship vanaf 1 jaar voor afronding van de opleiding neurologie tot 3 jaar na afronding van de opleiding neurologie.

Indien een kandidaat zich aanmeldt, dient deze het aanmeldingsformulier in te vullen en de volgende bijlagen toe te voegen:

- Motivatiebrief en curriculum vitae kandidaat.
- Uitwerking van het opleidingsplan (startdatum, geplande activiteiten, perioden/dagen (fte) waarin in stage wordt gelopen in een ander spierziekten centrum en/of stage wordt gelopen in een van de deelgebieden (zoals bijv. kinderneuromyologie) max. 2 A4).
- Brief van de opleider neuromyologie waarin wordt aangegeven waarom de kandidaat geschikt is, in het licht van de geformuleerde doelstellingen van het fellowship.

Indienen kan via het [subsidieportaal](#) van het Prinses Beatrix Spierfonds.

6. Toewijzing spierziekten fellowship

De leden van de toewijzingscommissie 'speciale kwalificatie in de neuromyologie' worden op voordracht van de beoordelingscommissie van het Spierziekten Centrum Nederland door de Nederlandse Vereniging voor Neurologie benoemd voor een termijn van 4 jaar. Directe herbenoeming is mogelijk voor een periode van 4 jaar. De toewijzingscommissie bestaat uit drie leden die allen niet direct belanghebbend zijn.

De toewijzingscommissie beoordeelt of een kandidaat in aanmerking komt voor het fellowship. Indien er meerdere kandidaten in aanmerking komen voor de fellowplaats, neemt de toewijzingscommissie de volgende punten in acht bij de beoordeling:

- Het CV van de kandidaat;
- De motivatie van de kandidaat;
- Het opleidingsplan voor het fellowship.

Bij gelijke geschiktheid, wordt gekozen voor de kandidaat die het eerst kan starten.

De toewijzingscommissie behandelt de aanvragen schriftelijk en prioriteert de aanmeldingen. In een telefonische vergadering komt de toewijzingscommissie tot een definitief advies. Het advies wordt gestuurd aan de Directie van het Prinses Beatrix Spierfonds. De Directie van het Prinses Beatrix Spierfonds wijst het fellowship toe. De gekozen kandidaat moet binnen 1 jaar na toekenning starten met het fellowship.

7. Beoordeling spierziekten fellowship

Na drie maanden beoordeelt de opleider of de fellow geschikt en in staat is om de 'nadere scholing in de neuromyologie' voort te zetten.

Aan het einde van het jaar 'speciale kwalificatie in de neuromyologie' beoordeelt de beoordelingscommissie aan de hand van de beoordeling van de opleider en van patiëntverslagen die door de

spierziekten fellow in een portfolio zijn verzameld of de 'nader in de neuromyologie geschoolde' neuroloog aan de hieronder geformuleerde eindtermen voldoet (evaluatie door middel van toetsing). Ten bewijze hiervan zal door het bestuur van de Nederlandse Vereniging voor Neurologie een certificaat worden verleend, gehoord de beoordelingscommissie 'speciale kwalificatie in de neuromyologie'.

8. Eindtermen van de speciale kwalificatie in de neuromyologie

- De neuroloog, nader geschoold in de neuromyologie bezit voldoende kennis en vaardigheden om de grote diversiteit aan neuromusculaire ziekten te diagnosticeren.
- Hij/zij heeft specifieke deskundigheid op het gebied van therapie bij neuromusculaire aandoeningen en ervaring op het gebied van de begeleiding van patiënten met chronische, vaak erfelijke, neuromusculaire ziekten.
- Hij/zij heeft affiniteit met en kennis genomen van de werkerreinen van de neuromyologie bij kinderen, van de genetica en de revalidatiegeneeskunde.

9. Retrograde erkenning

Retrograde certificering geschiedt door de Nederlandse Vereniging voor Neurologie gehoord de Beoordelingscommissie Neuromyologie van Spierziekten Centrum Nederland. Besluitvorming hieromtrent vindt plaats op basis van een curriculum vitae waaruit blijkt dat de hierboven genoemde eindtermen in een erkende opleidingsinrichting zijn behaald.

De bescheiden voor de retrograde erkenning kunnen worden gemaïld naar:

Spierziekten Centrum Nederland
O.v.v. Retrograde erkenning
info@spierziektencentrum.nl

De retrograde erkenning geschiedt voor een periode van 5 jaar. Criterium voor herregistratie is het bijhouden van actuele kennis. Daar de aantekening neuromyoloog geen door MSRC erkend specialisme of aandachtsgebied is, blijft de neuromyoloog neuroloog. De registratie in de neuromyologie blijft een bevoegdheid van de Nederlandse Vereniging voor Neurologie.